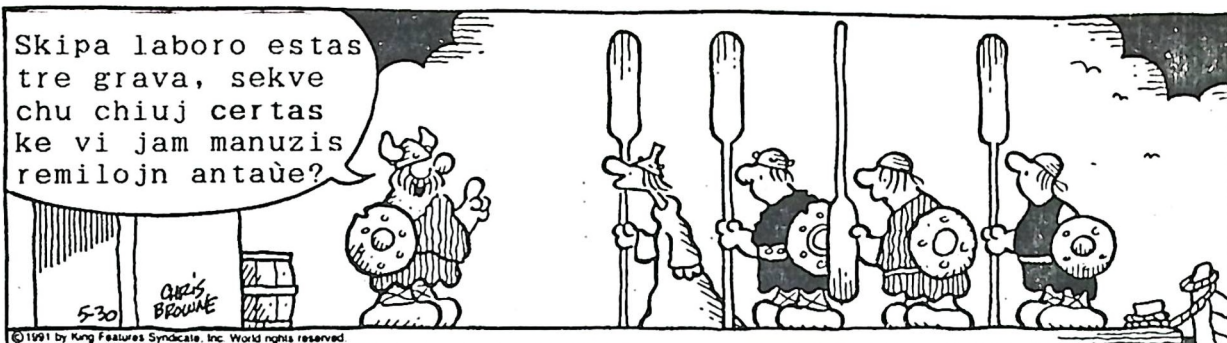

HAGAR

DIK BROWNE

Jes
Ja!

BILDO
HOMOJ ANSTATAŬAS
SHARGHVETURILOJN
EN AMAZONIO

Luiz Carlos Murauskas-22.N

Azenoj kaj sharghveturiloj estas anstataŭataj de viroj en Manaus/AM. Ili devas marŝi ech po unu kilometro kun ghis 180 kilogramoj da bananoj surdorse gajnante po 50 kruzejoj je chiu grapolo.

Jes Ja!

Redaktas: César Dorneles Soares.
Redakcia adreso: Mal. Frota, 278,
BR-91350 Porto Alegre, RS,
Brazilo. Tel. (0512) 44.2591.
Sendata al SC PR SP RJ MG ES DF
GO BA AL PB CE AM. Abonu tri
numerojn kontraŭ 6 poshtmarkoj.
Onu petas intershanghon.

NOVA ERAO
ODETTE LARA:
SPIRITECO NE ESTAS
SENKONSCIO

ODETTE LARA, 62-JARA AKTORINO, ADEPTINO DE ZEN_BUDHISMO, TRADUKIS KAJ ANTAŬPREZENTIS LA LIBRON "PARA VIVER EM PAZ: O MILAGRE DA MENTE ALERTA", FAR THICH NHÁT HANH (ELDONEJO VOZES). JEN SUBE TEKSTO KIUN SHI ANKAŬ SKRIBIS SURKOVRILE DE LA LIBRO:

Antaŭ la malnova ripetitajho laŭ kiu la spiriteco estas sinonimo de prisocia senkonscio, mi diras, ke tra mia longa vivsperto mi konstatis ghuste la kontraŭon: nur la homoj kiuj kultivas sian spiritecon kompatas pri la aliula sufero kaj ighas kapabla fari ion konkretan kun la celo malgrandigi ghin. La terura socia malekvilibro kiun ni spektas nuntempe ne shuldighas al nutrajhmanco sed al manko de honto, konscienco kaj kompatato.

Kaj tiuj ne povas esti trovataj sur la altaro de la materiismo kiun nia civilizo kultas. Se al mi oni povas atribui senkonscion pro tio, ke mi pensas tiamaniere, kion oni atribuos al Alexandr Solzhenitsyn, kiu antaŭnelonge surprizis Universitaton de Cambrige kie li asertis: Post jardekoj de suferado, perforto kaj subpremo, la homa animo sopiras pri aferoj pri noblaj, pli teneraj kaj pli puraj ol tiuj kiuj estas

ofertataj de la aktualaj vivkutimoj en Okcidento, enkondukitaj de la indigniga reklamadinvido, de la malvigligo de la TV [el kiu la programero "Aqui e Agora" estas granda ekzemplo...] kaj de la netolerebla muziko. Chu estas juste, ke la homa vivo kaj la sociaj aktivecoj havu kiel nura celo la materian ekspansion? Chu estas permeseble, ke tia ekspansio estu aranghita malhelpe de nia spirita integreco? Se la mondo ne alvenis al sia

Solzhenitsyn

fino, alvenis nun la pli granda shangho en ghia historio, egala al graveco al tiu de Mezepoko al Renesanco. Tio postulos de ni iun spiritan reprenon. Ni devos vekighi al tiu vivpercepto pli alta, al iu nova vivsistemo en kiu nia fizika naturo ne estu malbenita tiel kiel ghi estis dum Mezepoko sed, pligrave, nia spiriteco ne estu "tretita" tiel kiel ghi estas en nia erao."

ESPERANTO LA PAPO PAROLIS ESPERANTE AUGUSTON EN POLLANDO

La 15-an de aŭgusto 1991, antaŭ amasa kunveno de katolikaj gejunuloj en Czestochowa, Papo Johano Paŭlo II fermis plurlingvan alparolon per du frazoj en Esperanto. Radio Vatikano poste elsendis la Esperantan saluton en sia internacia programo. Kvankam kelkaj papoj jam esprimis subtenon al Esperanto, kaj la nuna ofichavanto uzis la lingvon dum li estis chefepiskopo en Krakovo, chi tiu shajnas esti la unua uzo de Esperanto fare de la estro de la katolika eklezio.

El "Esperanto"

HAGAR

Dick Browne

ESPERANTO ALBERTO FLORES: KIEL MI FARIGHIS ESPERANTISTO

INGH. ALBERTO FLORES, PROFESORO KAJ FONDINTO DE VOLTA REDONDA ESPERANTO_KLUBO PREZENTAS SIAN PERSONAN RAPORTON PRI SIA ESPERANTISTIGO:

Kiam mi estis lernanto che Gimnazio Júlio de Castilhos, en Porto Alegre/RS, mi interesighis pri internacia korespondado kaj alighis al Internacia Studenta Asocio, kies celo esti faciligi la intershanghon de leteroj inter gejunuloj de la tuta mondo. Tiamaniere, la ideo pri internacia amikeco, toleremo, kunlaboro, frateco kaj paco kreskis kaj farighis mia kora idealo. Iun tagon, kiam mi ankoraŭ estis junulo, Pastro Jozefo Nogeja Mashado, SJ, donacis al mi portugalan tradukon de la tezo de D-ro Zamenhof - "Esenco kaj Estonteco de la Ideo de Lingvo Internacia". La klara, bela kaj logika argumentado kaptis min por la idealo de Esperanto. Mi vizitis la BEL_UEA_delegiton en Porto Alegre, S-ro Ary Zamora, kiu afable kaj amike informis min pri la Esperantista Movado. Li donacis al mi la libron "Metodo de Esperanto", kompilita de Ismael Gomes Braga kaj eldonita de FEB, en 1938. Tiu libro konsistis el "Primeiro Manual de Esperanto" (kun shlosiloj de la ekzercoj kaj vortareto), la famaj "Ekzercoj de D-ro Zamenhof" (Patro kaj frato. -

Leono estas besto. - Rozo estas floro. - ktp), la "Paroladoj de D-ro Zamenhof en la Unuaj Esperantoj-Kongresoj", kaj aliaj legindajhoj. Mi tre ghojis, ricevinte tiun donacon. La sindonemo kaj afableco de S-ro Zamora tre impresis min. Mi tre deziris bone koni la internacian lingvon. Por akiri esperantajn librojn mi vizitis D-ron Benjamin Camozato, kiu vendis al mi la verkojn "Dicionário Esperanto-Português", de Jozefo Joels, kaj "Gramática de Esperanto", de Alberto Couto Fernandes kaj Hernani Motta Mendes (post tiu libro nomighis "Curso de Esperanto em 20 lições"). La bonan metodon "Esperanto sem Mestre", de F.V. Lorenz, mi zorge trastudis, kaj komencis posedi la lingvon. La unua libreto kiun mi legis estis la historio de "Karlo", verkita de la sviso Edmond Privat. Post mi tralegis chiujn paroladojn kaj lingvajn respondojn de D-ro Zamenhof. Esperanto farighis mia granda idealo. Mi alighis al ESPA [Esperantista Societo de Porto Alegre] kaj ech estis ghia estrarano kaj prezidanto. Mi chiam faris mian eblon por helpi la disvastigon de E-o. Mi organizis kursojn, skribis artikolojn kaj informojn por la jhurnaloj, kaj multe legis kaj uzis la verdan lingvon. Tiu "laboro" tre plachis al mi kaj chiam donis al mi multe da ghojo, felichon kaj geamikojn tra la tuta mondo. Post mi translokighis de Porto Alegre al Volta Redonda/RJ, por labori che CSN kiel metalurgia ingheniero. En Volta Redonda mi fondis E-klubon (antaŭ 36 jaroj) kaj instruis (kaj mi ankoraŭ instruas) E-on. Tiu lingvo estis al mi tre utila, kiam mi vivis kaj staghis, dum unu jaro, en shtaluzinoj de Germanio, kaj vojaghis tra Eŭropo; kaj ankaŭ mi estis en Usono dum kelkaj semajnoj. Mi havis la plezuron partopreni en du internaciaj E-kongresoj: en Mainz, germana urbo, kaj en Braziljo. Multajn interesajn travivaĵojn mi vivis, danke al Esperanto, sed pri tio ne estas eble rakonti nun. Eble en alia oportuneco. Ghis!

Supre, disdonado de atestiloj en 1952 che ESPA: maldekstre dekstren, Boris, Flores, Cini kaj Camozato.

*****

ESPERANTO STALIN ENMETIS LA ESPERANTISTOJN EN LA PRIZONON

En la Granda Purigo de 1937/38 [sub la reghimo de Stalin] pereis la sovetia Esperanto-movado. La horora aresta ondo sinsekve malaperigis unue la gvidantojn, poste ankaŭ milojn da ordinaraĵ membroj. Pri la kialo la arestitoj eksciis nur post sia alveno en la malliberejo - aŭskultante tie la stereotipan kulpigon "Vi estas membro de internacia spiona organizajho..." Kion tio signifas? Esence, temis pri tio, ke korespondado ne plu konformis al la interesoj de Soveta Unio sub Stalin kaj ke Esperanto servis kiel tro efika ilo en la perkorespinda komunikado de sovetianoj kun eksterlando, alportante informojn el okcidento, kiuj invitis al komparoj nefavoraj por la sovetia reghimo, kaj elportante sciigojn pri la chutaga vivo de Soveta Unio, kiujn la oficiala propagando nepre volis kashi.

Ulrich Lins

ANEKDOTOJ POR LA REPERTUARIO DE SAMIDEANO BORIS ESTON

JEN KELKAJ FRESHDATAJ ANEKDOTOJ
PRI POLITIKAJ TEMOJ ELPRENITAJ
DE "FOLHA DE S. PAULO":

Usono kaj USSR en la jaro 2000

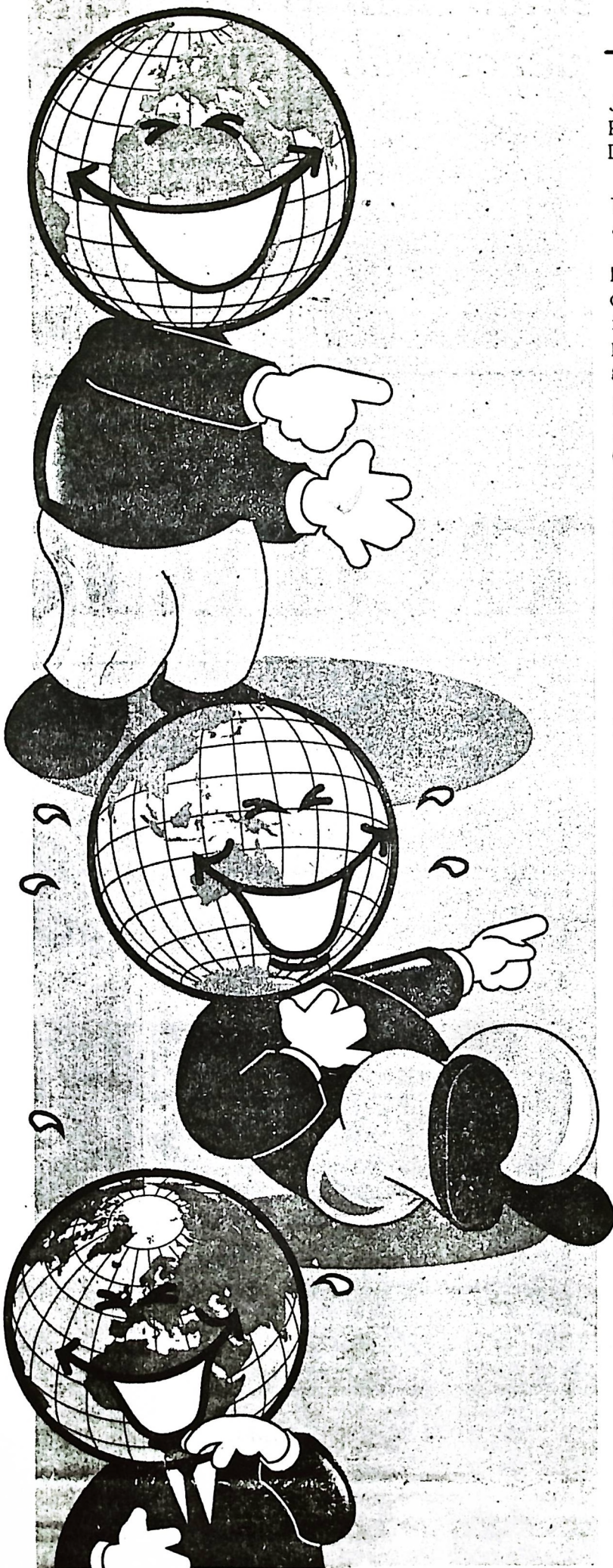
En la eksa USSR la desintegrado de la imperio farighis la ĉefa fonto de mokoĵ. Tiu ĉi estas pri Gorbacĥev kaj Bush, glaciigitaj dum dek jaroj. En la jaro 2000 ili estas senglaciigitaj. Unua ago: legi la ĵurnalojn de la tago. Gorbacĥev ekridegas. "Kial vi ridas, Mikĥail?" - demandas Bush. "Mi legas ĉi tie", klarigas Gorba, "ke hodiaŭ unu germana marko valoras dek dolarojn." Bush "englutas aeron". Post dek minutoj, Bush komencas ridegi. "Kial vi ridas, George?" - demandas Gorba. "Mi legas ĉi tie", klarigas Bush, "ke Germanio frontas landlimajn problemojn kun Ĉinio."

Baker kaj la paco en Mezoriento

Post multe da klopodtagoj por fari, ke la gvidantoj de Mezoriento komencis dialogon, James Baker, lacege, revelaciis al Bush, ke la afero ne plu elteneblas. "Kial?", demandas Bush. "Temas pri Shamir", diras Baker. "Kion li faris nun?", demandas Bush, kolerete. "Li konsentis redoni ĉiujn okupitajn teritoriojn", diras Baker. "Escepte Novjorkon."

Iu pri irlandanoj

En londonaj "pub-oj" oftighas spritajhoj pri irlandanoj. Jen unu: du irlandanoj parolas pri la stulteco de la filoj. "Mi pruvos al vi kiel mia filo Mick estas azenulo", diras la unua. "Venu ĉi tien, Mick", li alvokis. "Prenu unu pundon. Iru al la urbocentro kaj aĉetu iun Rolls-Royce." Kaj Mick iris. "Tio estas nenio", diras la dua, "Atendu ĝis vi vidos mian filon Pat. Venu ĉi tien, Pat; iru al la "pub" Sullivan kaj vidu ĉu mi trovighas tie." Kaj tien iris

Pat. Survoje Mick kaj Pat renkontas unu la alian. "Mia pachjo ordonis min iri al la urbocentro kun unu pundo por aĉeti unu Rolls-Royce. Sed la vendejoj restas fermitaj dimanche." "Tio estas nenio", diras Pat. "La mia ordonis min iri al la "pub" vidi ĉu ili estas tie. Ĉu li ne estus povinta telefoni?"

*****

ESPERANTO NE MISELEKTU LA VORTOJN! . . .

FALTAR - Iom paradokse, al ĉi tiu portugala verbo respondas en E-o jen "manki", jen "resti". "Falta aqui um livro!": "Tie ĉi mankas libro!"

"Já vendeste os livros todos? - Não, ainda falta aquele romance.": "Ĉu vi vendis ĉiujn librojn? - Ne, ankoraŭ restas (ne mankas!) tiu romano."

MERCADO - La esperanta merkato signifas nur "aĉetkapablo de homgrupo" (PIV). Ekzemple: "la portugala merkato estas saturita per hispanajhoj" au stato de oferto kaj mendo" (PIV). Ekzemple: "la merkato falis". La ejo kie oni vendas oni nomas bazaro (ne merkato!): "en la bazaro ĉe mi la viando ĉiam estas bona" (Z). Superbazaro estas "supermercado", kaj pulbazaro signifas "feira da ladra" [en Brazilo, "mercado das pulgas", "brique"].

Far Salnevo,
en "Nia Bulteno"

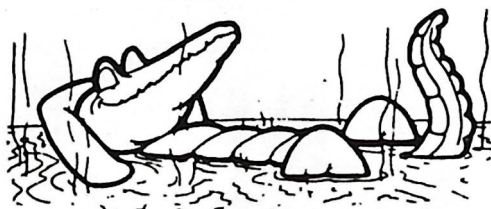
EN "BARRA DO GARÇAS" - MT

13-a Brazila Esperantista

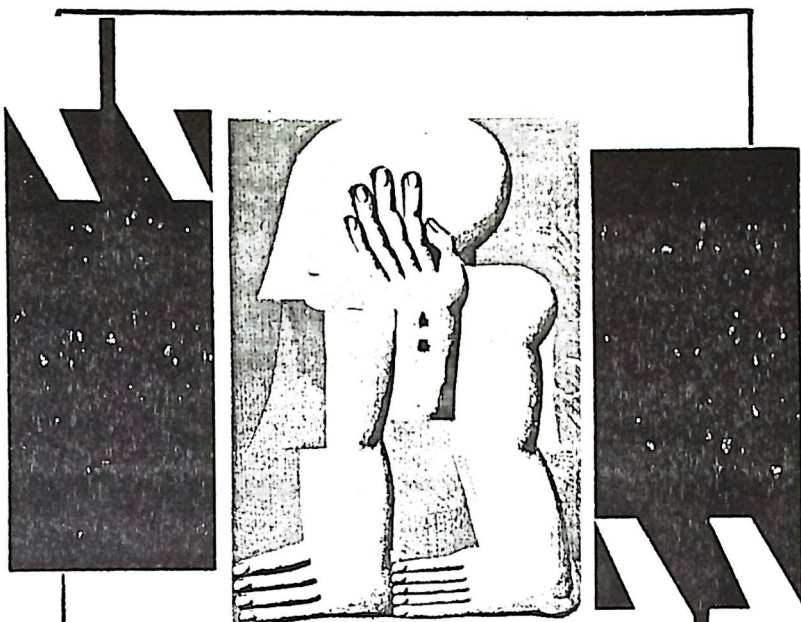
Junulara Kongreso

DE LA 19-A ĜIS LA 26-A DE

JANUARO 1992

KELKVORTE

Mia baza vero estas tio, ke la tempo estas iu nuno, en ekspansio.

Shirley MacLaine

Estas du senfinaj aferoj: la Universo kaj la stulteco de la "homoj".

Albert Einstein

La ĵhaluza amato eltenas plibone la malsanon de la amata virino ol ŝia libereco.

Marcel Proust

Pli ol la ideoj estas la interesoj kiuj apartigas la homojn.

Tocqueville

Iam la bestoj parolis; hodiaŭe ili ech skribas.

Barão de Itararé

La mondhistorio estas la resumo de tiu kiu povus esti evitita.

Bertrand Russel

En la idiomo estas la genealogia arbo de iu nacio.

Samuel Johnson

La romianoj neniam estis havinta tempon por konkeri la mondon se ili antaŭe estus devigita lerni la latinon.

Heine

Ju pli la homoj pensas, des pli ili parolas.

Montesquieu

Vivi estas naskighi ĉiumomente.

Erich Fromm

1991

"MAGIC" JOHNSON: LA BATALO KONTRAŬ AJDOSO KOMENCIGHIS

EARVIN "MAGIC" JOHNSON, 32-JARA, LA GRANDA IDOLO DE LA USONA BASKETBALO, SURPRIZIGIS LA MONDON ANTAŬNELONGE KIAM LI IGIS PUBLIKA, KE LI ESTAS PORTANTA LA HIV-VIRUSON, TIU DE AIDS. SUPRE "JES JA!" PUBLIKIGAS FRAGMENTOJN DE LIA KORTUSHA RAPORTO AL LA REVUO "SPORTS ILLUSTRATED":

"Sidighu, Earvin, mi havas la rezulton de viaj testoj", diris D-ro Mellmann, kiam mi alvenis. "Vi estas portanto de ajdosviruso", li finparolis. Subite mi sentis min malsana. Mi farighis senmovigita, en shokstato.

Kaj jes mi timis. D-ro Mellmann rapidighe diris al mi, ke mi ne suferis pri ajdos, ke mi nur estis kontamnita de la viruso kiu povus iam igi min ekhavi la malsanon. Sed mi fakte ne estis aŭskultanta lin. Dum miaj oreloj aŭdis pri HIV, mia menso aŭdis pri ajdos. La maniero kiun mi elektis por fronti mian infekton pere de HIV estis diskonigi ghin.

Batalanto kontraŭ ajdos

Ghis la pasinta semajno mi estis ghuste kiel aliaj homoj tiulande: mi sciis preskaŭ nenion pri la realeco pri ajdos. Mi ne estis atentinta pri la statistikoj kiuj montris, ke preskaŭ unu miliono da usonanoj estas HIV-portantoj, ke ch. 200 mil estas AIDS-malsanuloj kaj ke 125 mil jam mortis pro la malsano lastdekjare. Mia nescio preskaŭ mortigis min, sed mi volis fari kiel eble plej multe por ke neniu plu estus kondamnita de HIV pro la sama kialo. Venonttage mi restis en podiomo che Great Western Forum kaj mi elkore ekparolis. Mi diris, ke pro la HIV-pozitiva rezulto mi estos forlasinta NBA. Mi ankaŭ diris, ke mi estos farighanta peranto de la batalo kontraŭ la viruso de la homa imunodefecito kaj defendanto de la praktiko pri sekura sekso pere de utiligo de kontraŭkoncepttiloj. Mi ankaŭ diris, ke mi venkos la malsanon. Kaj mi venkos.

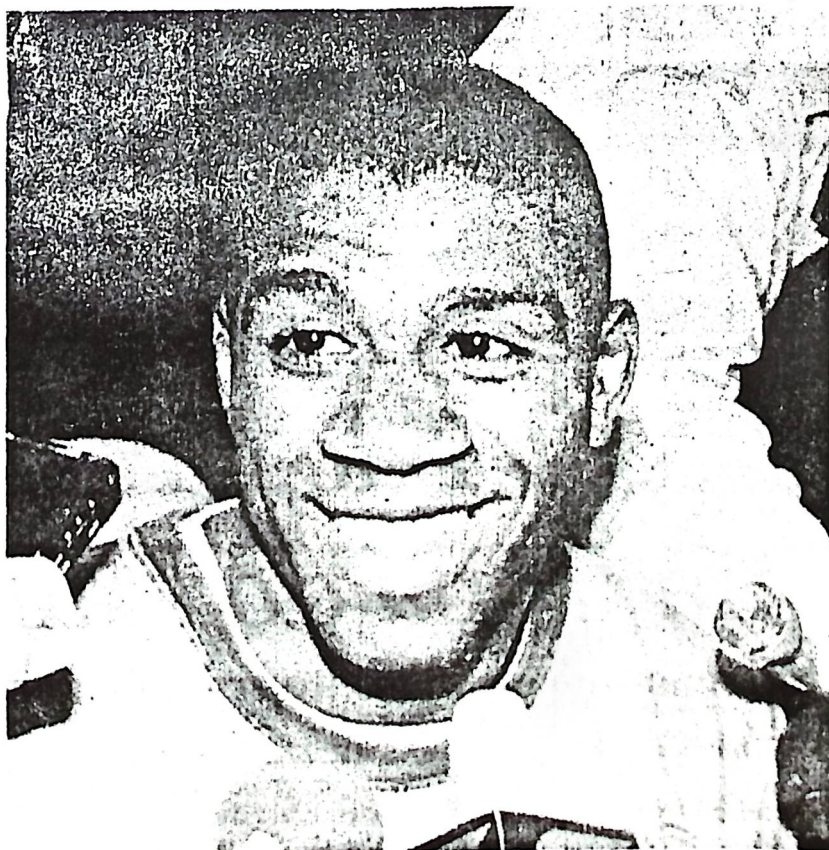
Momento de emocio
Post kiam mi eniris en la vestejon de Forum mi rimarkis la esprimon pri maltrankviligo sur la vizaghoj de miaj kolegoj. Mi strebis esti optimisma, sed mi

ne volis perdi tempon. Mi diris, ke mi prezentis pozitivan rezulton en la testoj pri HIV kaj ke mi baldaŭ forlasos la sporton. Ghis tiu momento mi ne estis plorinta. Sed la momento diskonigi tiun novajhon al miaj kolegoj estis la plej emociplena el tiu tuta malfacila periodo.

La infekto

Mi certas, ke mi estis infektita pro senprotektaj sekskunighoj kun virino portanta la viruson. Mi estas solidara al chia homo kiu devas kombati ajdoson, indiferece pri lia/ ŝia seksa prefero, sed mi neniam havis samsekseman sekskunighon en mia vivo. Neniam. Mi scias, ke kelkiuj ne trovos tiun klarigon tute kontentiga, ili rakontos pikmokajhojn en Wall Street, ili diros, ke mi estas gejo, sed ja ne gravas tio, kion ili eble diros pri mi.

Reuter-3.jun.91

VERDA KAFO

LA PLEJ TRADICIA E-EVENTO
OKAZANTA EN PORTO ALEGRE

Restoracio TUTTY'S,
Centro Comercial Independência
En la lasta sabato
de la monato

Ekde la 16h

Se tiuj samaj homoj kiuj rakontas tiajn ŝercaĵojn submetighos al la testoj kaj shanghos siajn vivstilojn ekpraktikante sekuran sekson, mi estos gajninta chiamaniere. Alitage sur CNN iu knabo diris, ke pro tio chio li ne plu portos mian T-chemizon. Fakte ne gravas al mi tia tipo de reago. Nune mi estas parolanta pri vivo kaj morto. Se tiu sama knabo kiu demetos mian T-chemizon komencos uzi kondomon dum li seksumos, mi estos gajninta alifoje.

La vojo de Dio

Mi neniam estis la tipo de atleto kiu fanfaronas pri sia religio antaŭ chiu, malgraŭ mi estis havinta iun fortan fidon ekde kiam mi estis infano. Tiu fido igis min konsenti la HIV-infekton kiam parto el mi demandis "kial mi?". La respondo estas simpla: estas la vojo de Dio. Nun li orientas min por farighi instruisto, por disvastigi la mesaghon pri la ajdosdangheroj al chiu.

Ekzemplo al junuloj

En la sekvantaj tagoj al mia publika sciigo mi ricevis enorman kvanton da leteroj, telegramoj kaj apogesprimoj. Ili estas tiel gravaj por mi kiel miaj kuracistoj kaj la kuracado kiun mi ekricevos baldaŭ. Ne chesu peti de mi aŭtografojn. Mi ankoraŭ restos la sama optimisma kaj trankvila ulo de chiam. Eble iam mi povos helpi nin meti tiun aferon sub kontrolon kaj tiam mi povos farighi ekzemplo al la junuloj alimaniere. Ne kiel Magic Johnson kiuj faris ludhelpojn kaj poentojn, sed kiel Earvin Johnson frontanta la vivon - frontantan la AIDS-on.

* * * * *

TELEVIDO CRISTIANA OLIVEIRA NUN ESTAS MILA EN "AMAZÔNIA"

TV Globo ne plu superregas: ghi konkuras. Ekde la debuto de "Pantanal" antaŭ du jaroj la aŭdienco de ghiaj fikciaj serioj malgrandigis po unu triono en la horaro de la 20.30h. Cristiana Oliveira konscias pri sia graveco je la fino de la monopollo de Globo. Shi nostalgie parolas pri "Pantanal", sed shi insistas, ke "Amazônia" [TV Pampa, kanalo 4, 21.30h] estos

pli sukcesa. "Ghi influos sur la televidan strukturon alifoje kaj pliintense." Ne la senfinaj bildoj aŭ la romantika intrigo - kiuj kontentigas la ordinaran publikon de televidaj serioj. Shi volas plie. En "Amazônia" la intrigo klopodos montri la konfliktojn diverskampe. De la apogeo de la kaŭchukokultivado al la degradado de la indiana kulturo. Ankaŭ la vivon kaj la mizeron de la kaŭchukokulturistoj. Ankaŭ tion kio povos okazi al Amazonio kaj al tiuj kiuj vivos en ghi estontece. La serio disvolvighos en du malsimilajn epokojn: la unua dum la jarcentkomenco, epoko de pli agresema koloniigo de la amazonia arbarego. Tie "eniras" Mila, iu nova Juma, la nova fikciulino de Cristiana. La dua estas preskaŭ sciencfikcia: ghi datighas en 2010 en iu probabla Amazonio. La du estas prezentataj samtempe. La sukceso de "Pantanal", shi diras, "okazis -char ghi estis la unua fikcia serio kiu montris la naturon, kiu estas iu "fikciulo" tre simpla, kiu tushis la

homkorojn. "Amazônia", krom havanta chion tion, estas absolute inteligenta. Krom la sentemeco ghi pensigos la homojn."

VOLAS KORESPONDI

Svisa mondcivitanino deziras lerni Esperanton, korespondante tra la mondo. Skribu al: Daniela Bredbühl, Juravorstadt 13, CH-2502 Bielo, SVISLANDO.

Bibliotekistino kaj nova esperantistino, 30-jara, dez. kor. pri geografio, literaturo kaj turismo. Iwona Broniewska, ul. Stalingradzka 20 m. 112, PL-03-468 Warszawa, POLLANDO.

Francis Portelli, 30-jara, pri chiuj temoj. 67 Qormi Rd., Marsa, MALTA.

SINTENO
VOJAGHO AL LA TEMPOTUNELO (1)

CHU NI REMEMORU LA "BONAJN TEMPOJN" (?) KAJ KOMPARU ILIN KUN LA NUNTEMPO? EL LA REVUO "CLAUDIA" JEN TRI JARDEKOJ DA REVOJ, TIMOJ KAJ AMBICIOJ...

	DIMANCHO DE LA FAMILIO	 Pikniko	 Tagmanghi aliloke	 Spekti video- filmon
	NEPERDINDAJ RESTORACIOJ	Italtipaj restoracietoj	Bovrostajhejoj	Japana kuirarto
	VOJAGHBILETOJ ACHETITAJ AL...	Rio-de- Jhanejro	Salvador	Maceió
	RAVATAJ VOJAGHBILETOJ AL...	Eùropo	Usono	Japanio
	KIE OKAZIS LA FLIRTO	Balo	Dancejo	Trinkejeto

EL LA LEGANTOJ

"Mi opinias, ke la revuo kiun vi faras estas tre bona kaj interesa. En estonteco mi planas krei ion similan che ni."

Przemek Grzybowski
Pollando

"Ni ricevis bonorde vian bonegan organon "Jes Ja!", aŭtuna eldono, kaj dankas vin pro la atento. Daŭrigu tiun laboron. La movado bezonas ghin."

Henrique Mendonça
Anápolis/ GO

chu estas eble sendi "Jes Ja!" almenaŭ al la prezidantoj, ghis kiam ili propagandos la bultenon? Mi faros la eblon propagandi che ili. Al vi mi tre dankas la sendajhon, kaj mi informas al vi, ke "Jes Ja!" partoprenis en la ekspozicio, kiun ni montris je pasinta oktobro, dum la Seminario."

Jayme Pereira
Manaus/ AM

JES JA! respondas: la sendo de JES JA! al la asocioj eblas pere de abono. Bv. vidi la kolofonon.

"Mi rimarkis ke vi ne uzis la "chapelitajn" literojn en "Jes Ja!". Chu ne estas eble uzi ilin? Chu ne estas preferinde chapeligi mane? Krom tio, la revuo daŭre bonas kaj agrablas. Gratulojn al vi."

Alberto Flores
Volta Redonda/ RJ

JES JA! respondas: Bedaŭrinde pro teknikaj kialoj tute ne eblas uzi la tradiciajn "chapelitojn". Oni uzas la rimedon elpensitan de la propra Zamenhof, tio estas, "ch", "gh" ktp.

"Mi volus havi informojn pri via gazeto. Mi estas lernanto de la lingvo Esperanto. Ankaŭ mi ne havas instruiston, mi estas aŭtodidakto."

Newton M. Júlio
Jacareí/ SP

"Efektive via eldono estas tre bona, charma kaj leginda, char estas tre nuntempa kaj agrabla. Al mi tre shatis "La chefa obstaklo al E. estas psika", je printempa eldono. Gratulojn al vi. Daŭrigu vi. Kial vi ne uzas komputilon por redakti la eldonon? Eble la problemo de rekta skribo elflugos for. La programo "editor" povas meti la chapelon sur la esperantaj konsonantoj. Tiun chi jaron ni kreis 8 novajn klubojn en Manaus, kun chirkau 150 novaj gesamideanoj. Mi demandas de vi

HOMAJ RAJTOJ INTERNACIA AMNESTIO FARIGHAS 30_JARA

Supre desegnajho kiun Picasso donacis al la Amnestio.

En 1961 advokato Peter Benenson publikigis en brita jhurnalo artikolon titolitan "La Forgesitaj Prizonuloj", en kiu li lanchis ideon pri internacia kampanjo favora al la protektado de la homaj rajtoj. Ekestis Internacia Amnestio hodiaŭe kun unu miliono da alighintoj en 150 landoj kaj naciaj sekcioj en 45 landoj. En Porto Alegre kontakteblas pere de la telefonnumero 25-0712.

El "Quintanares"

1991
LA GRADOJ
DE "JES JA!"

10 al la esploroj pri instrumenta transkomunikado.

9 al la administrado de PT en la urbodomo de Porto Alegre.

8 al la revuo Esperanto.

7 al la elekto de la monumento al la Lazkaptisto kiel oficiala simbolo de Porto Alegre.

La Lazkaptisto,
de nun la
oficiala simbolo
de Porto Alegre

6 al la brazila televido.

5 al la nuntempa brazila populara muziko.

4 al la futbalo praktikata nuntempe che niaj stadionoj.

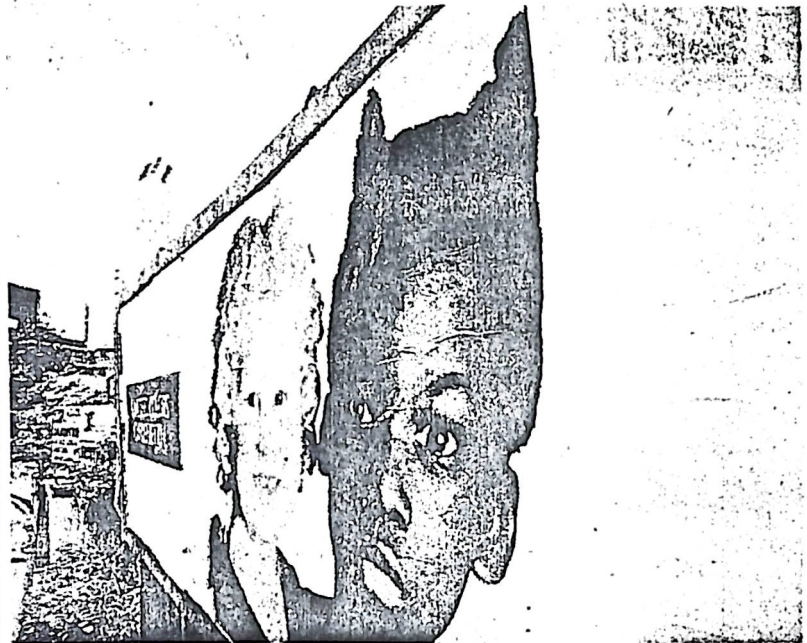
3 al la t.n. "minimuma salajro". "Minimume" por kio?

2 al la "Nova Brazilo" kiun oni elaltane promesis al ni.

1 al la fantomaj asocioj en la Movado...

0 al la 150 "popolrepresentantoj" kiuj balotis kontraŭ la kasacio de la deputito Jabes Rabelo. Jes ja!

1991
SKANDALO =
MULTE DA DOLAROJ

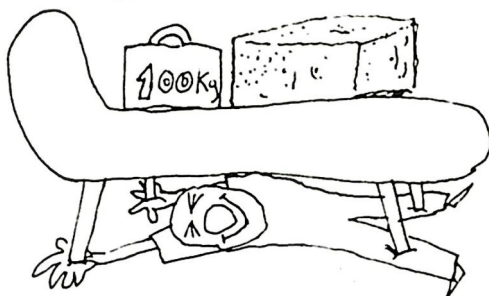
Okaze de debato pri la produktado de nigraj artistoj che USP oni multe plende kritikis la stratafishegon de Benetton sur kiu troviĝas blonda kaj anghelaspekta vizagho de knabino apud nigra knabo kun hararangho aludanta al diablokorno. Alie la afishoj de Benetton estas famaj pro la polemikoj kiuj ili kaŭzas diverslande. La lasta kverelo estis kun Vatikano pro iu, konsiderita blasfema, sur kiu aperas pastro bushkisanta monakinon. Chu skandalo = multe da dolaroj niaepoke?

ABONU
"JES JA!":
3 NUMEROJ
KONTRAŬ
6 POSHTMARKOJ.

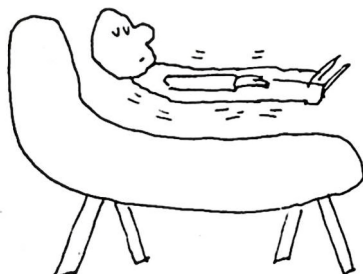

HUMURO
SUR LA DIVANO

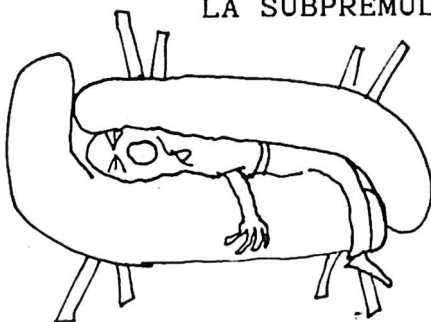
LA MASOKISTO

LA MAGIISTO

LA SUBPREMULO

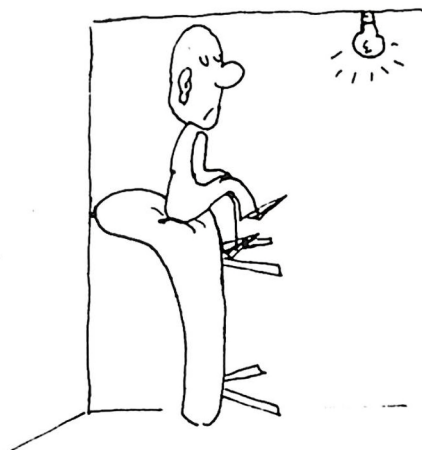
LA MEKANIKISTO

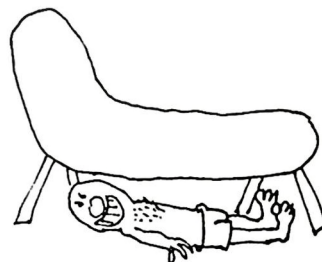
LA ALTECTIMULO

LA PLUSKOMPLEKSULO

"RICARDÃO"

CLÁUDIO SPRITZER

TEKNOLOGIO
JAPANOJ INVENTIS
PAPERBICIKLON

La Teknika Centro pri Bicikloj, en Japanio, disvolvigis projekton pri biciklo el "washi", la tradicia japana papero. La bicikla strukturo farighas el natura fibro fortikigita de plasto. Ghi pezas nur po 9 kilogramoj.

ABONU
"JES JA!":
3 NUMEROJ
KONTRAŬ
6 POSHTMARKOJ.